

Asia: VN/23497/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esitysluonnoksesta

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry kiittää mahdollisuudesta lausua opintotukilain muuttamista koskien. Suhtaudumme esitykseen kriittisesti, sillä opintolainan pitkäaikaisvaikutuksia ei ole juurikaan tarkasteltu. Olemme myös huolissamme tilanteesta, jossa alaikäiset oppivelvolliset voivat joutua turvautumaan opintolainaan.

Lausunnonantajan näkemykset opintorahan huoltajakorotuksen korottamisesta

Hallituksen esityksen mukaan opintorahan huoltajakorotuksen korottamisen tavoitteena on vahvistaa lasta huoltavien opiskelijoiden taloudellisia edellytyksiä päätoimiseen opiskeluun.

SAKKI arvostaa mahdollisia panostuksia opintorahan huoltajakorotukseen. Korotus on kuitenkin määrältään pieni ja olemme huolissamme sen riittävydestä sekä heikon toimeentulon vaikutuksista opiskelijaperheiden lasten hyvinvointiin. SAKKI toivoo, että kaikkia esitettyjä toimia opiskelijoiden toimeentuloon tarkasteltaisiin myös kokonaisuutena.

Lausunnonantajan näkemykset opintolainan valtioneuvoston korottamisesta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan opintolainan valtioneuvoston määrää korotettavaksi 650 eurosta 850 euroon kuukaudessa Suomessa opiskelevalla ja ulkomailla opiskelevalla opiskelijalla 800 eurosta 1 000 euroon kuukaudessa. Alle 18-vuotiaiden valtioneuvoston määrä nousisi 300 eurosta 400 euroon kuukaudessa.

SAKKI ei kannata esitystä, sillä toisen asteen opintolainat ovat kasvaneet jo nykyisellään räjähdysmäisesti ja työllistyminen pelkästään toisen asteen tutkinnolla on jo nyt yksi keskeisistä huolenaiheistamme.

SAKKI haluaa nostaa tässä lausunnossa esille myös huolen siitä, että opintolainojen kasvusta huolimatta toisen asteen opiskelijat eivät voi nykyisellään hyödyntää opintolainahyvitystä, vaikka valmistuisivat tavoiteajassa.

Lausunnonantajan näkemykset muiden kuin korkeakouluopiskelijoiden opintolainan lukukausikohtaisten nostokertojen lisäämisestä

Hallituksen esityksen mukaan muiden kuin korkeakouluopiskelijoiden opintolainojen lukukausikohtaisten nostokertojen määrän lisäämisen tavoitteena on turvata nuorimpien opiskelijoiden opintolainan riittävyys paremmin koko lukukauden ajalle. Lisäksi tavoitteena on ehkäistä opintolainan väärinkäytöksiä ja toisen asteen opiskelijoiden tarpeetonta velkaantumista.

SAKKI suhtautuu avoimin mielin tähän ehdotukseen. On kuitenkin huomattava, että ammatillisen toisen asteen opiskelijoissa on myös paljon aikuisia, joiden elämäntilanteet eroavat oppivelvollisten opiskelijoiden tilanteista huomattavasti. Ehdotamme, että nostokertojen lisääminen koskisi erityisesti alaikäisiä ja että muutoksista huolimatta järjestelmään luodaan joustoa, jos opintolainalle on tarvetta esim. takuuvuokran, terapian tai muiden välttämättömien menojen vuoksi. Turvaamalla riittävä toimeentulo opiskelijoille vältetään myös ylimääräinen toimeentulotuen käyttö.

Lundmark Suvituuli
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry